Општина Демир Капија

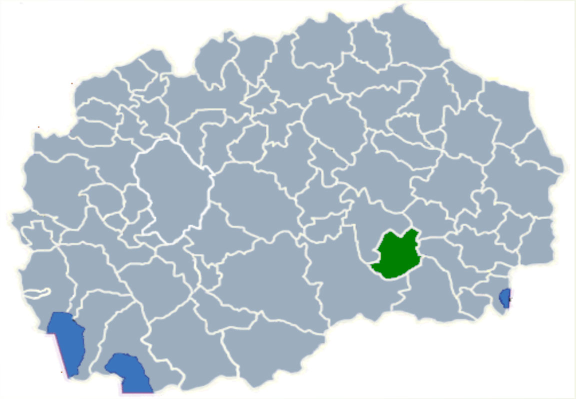

"ЖЕНИТЕ НЕ СЕ САМО БРОЈКИ"

Родова анализа и статистика

Родовата еднаквост претставува една од вредностите на уставниот поредок на Република Македонија, која ја гарантира еднаквоста помеѓу граѓаните без разлика на полот, етничката припадност и на социјалниот статус. Уставот е проследен преку низа закони и акти кои се темелат врз принципот на еднаквост и недискриминација. Од законодавен аспект родовата еднаквост е регулирана со посебен закон односно со Законот за еднакви можности на жените и мажите.

Во согласност со овој закон се формираат механизми на две нивоа:

- Комисија за еднакви можности како постојано советодавно тело од општинскиот совет и
- Координатор/ка за еднакви можности како дел од општинската администрација

ПРАВНА РАМКА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ

- Закон за еднакви можности на жените и мажите;
- Закон за работни односи;
- Закон за социјална заштита;
- Закон за спречување и заштита од насилство врз жените и семејно насилство;
- Закон за спречување и заштита од дискриминација;
- Закон за семејство;
- Изборниот законик;

ШТО Е РОДОВА ЕДНАКВОСТ?

- Родова еднаквост значи еднакви можности, права и одговорности за жените и мажите, девојчињата и момчињата.
- Еднаквоста не значи дека жените и мажите се исти, туку дека можностите, правата и обврските на жените и мажите не зависат од тоа дали се родени како машки или женски пол. Тоа имплицира дека се земаат предвид интересите, потребите и приоритетите и на жените и на мажите.

Што е родова статистика?

- статистички податоци што ги одразуваат разликите и нееднаквостите меѓу жените и мажите во сите области од животот;
- претставува основа за родова анализа и истражувања, бидејќи обезбедува квантитативни докази што се потребни за да се направи процена на родовите јазови;
- идентификување на родовите стереотипи за улогите на жените и на мажите и нивниот придонес во општеството;

Родовите статистики се состојат од:

- Полово разделени податоци;
- Податоци кои се однесуваат конкретно на жените или на мажите;
- Податоци кои опфаќаат специфични родови прашања;

Разлика помеѓу полово и родово разделени податоци

Но што е ПОЛ а што РОД?

Кога зборуваме за пол, зборуваме за биолошките и физиолошките разлики меѓу мажите и жените (карактеристики кои одредуваат дали некој е маж или жена)

Кога зборуваме за род, зборуваме за општествените, културно одредените разлики меѓу мажите и жените, врските меѓу нив и различните очекувања и улоги кои им се наметнуваат на мажите и на жените.

Додека полот се добива со раѓање, родот се УЧИ, се стекнува по пат на социјализација

Полово разделени податоци се податоци поделени по пол (пример: податоците за запишување во основно училиште покажуваат 47% девојчиња и 53% момчиња. Ова значи дека има повеќе момчиња запишани на училиште отколку девојчиња)

Родово разделени податоци се податоци кои ги земаат предвид различните социоекономски реалности со кои се соочуваат девојчињата и момчињата, жените и мажите во општеството (пример: 30% од запишаните девојчиња се од сиромашни домаќинства и 45% од запишаните момчиња се од сиромашни домаќинства. Ова значи дека сиромашните домаќинства вложуваат повеќе напор да ги образуваат синовите отколку ќерките.

Полово разделени податоци

Општина Демир Капија

Број на население: 3777

- Мажи – 1949 (52%)
- Жени – 1828 (48%)

невработени лица: 113

Мажи – 49 (43%)

Жени – 64 (57%)

Број на вработени: 22

- Мажи – 10 (45%)
- Жени – 12 (55%)

вработени лица: 1339 (попис 2021)

Мажи – 796 (59%)

Жени – 543 (41%)

Јавни установи и претпријатија

ЈОУДГ БОРИС ТРАЈКОВСКИ Д.Капија

Број на вработени: 21

- Мажи – 1 (5%)
- Жени – 20 (95%)

Број на запишани деца: 91

- Момчиња: 48 (53%)
- Девојчиња: 43 (47%)

ООУ ДИМЧЕ А.ГАБЕРОТ Д.Капија

Број на вработени: 56

- Мажи – 19 (34%)
- Жени – 37 (66%)

Број на запишани ученици: 316

- Момчиња – 167 (53%)
- Девојчиња – 149 (47%)

Јавни установи и претпријатија

ОУ МИРКА ГИНОВА Д.Капија

Број на вработени: 7

- Мажи – 4 (57%)
- Жени – 3 (43%)

ЈУ СПЕЦИЈАЛЕН ЗАВОД Д.Капија

Број на вработени: 136

- Мажи – 31 (23%)
- Жени – 105 (77%)

Број на штитеници: 124

- Мажи – 75 (60%)
- Жени – 49 (40%)

ЈКП БОШАВА Д.Капија

Број на вработени: 27

- Мажи – 23 (85%)
- Жени – 4 (15%)

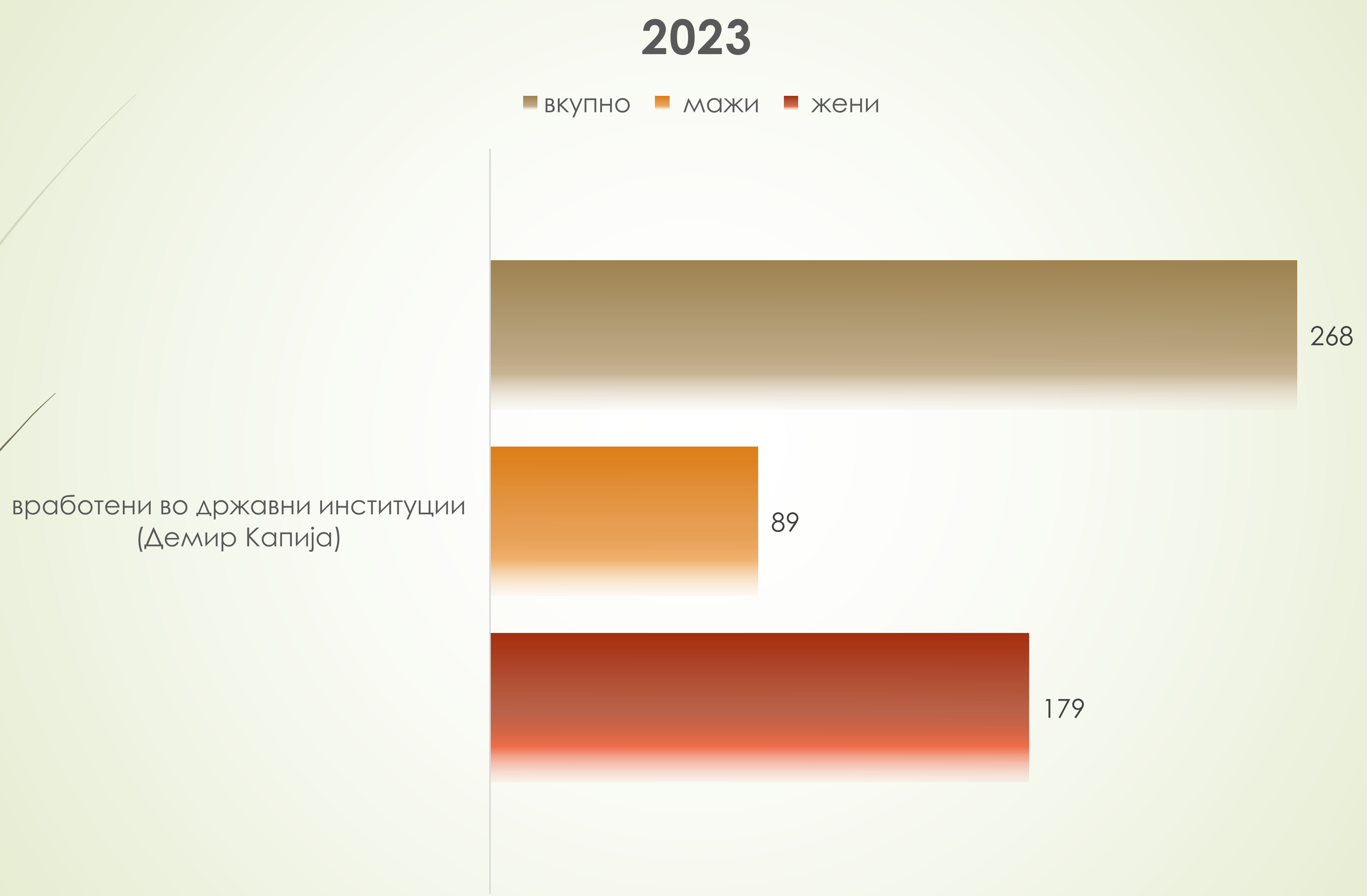
2023
вкупно
мажи
жени
вработени во државни институции (Демир Капија)
268
89
179

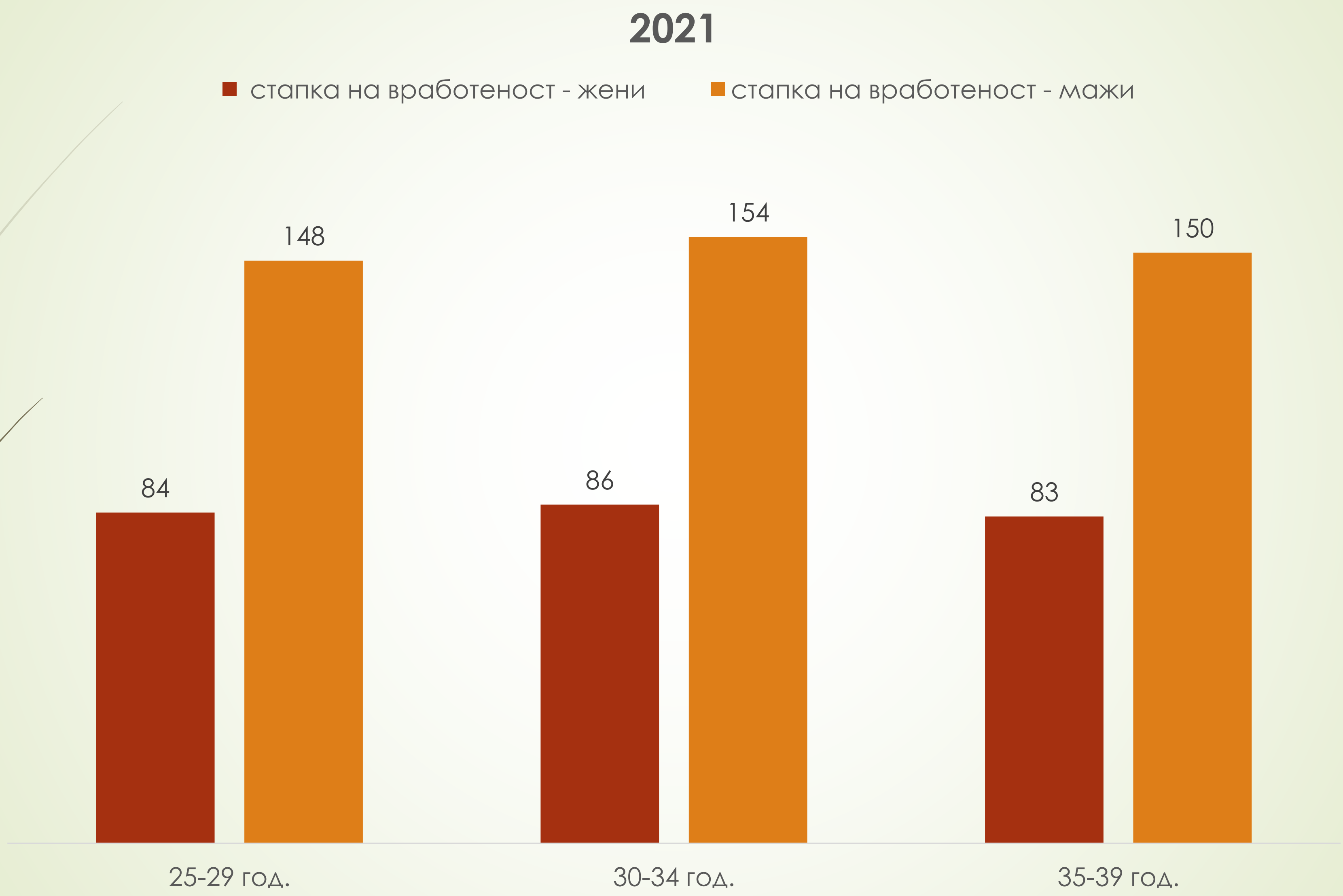
2021
стапка на вработеност - жени
стапка на вработеност - мажи
84
148
86
154
83
150
25-29 год.
30-34 год.
35-39 год.

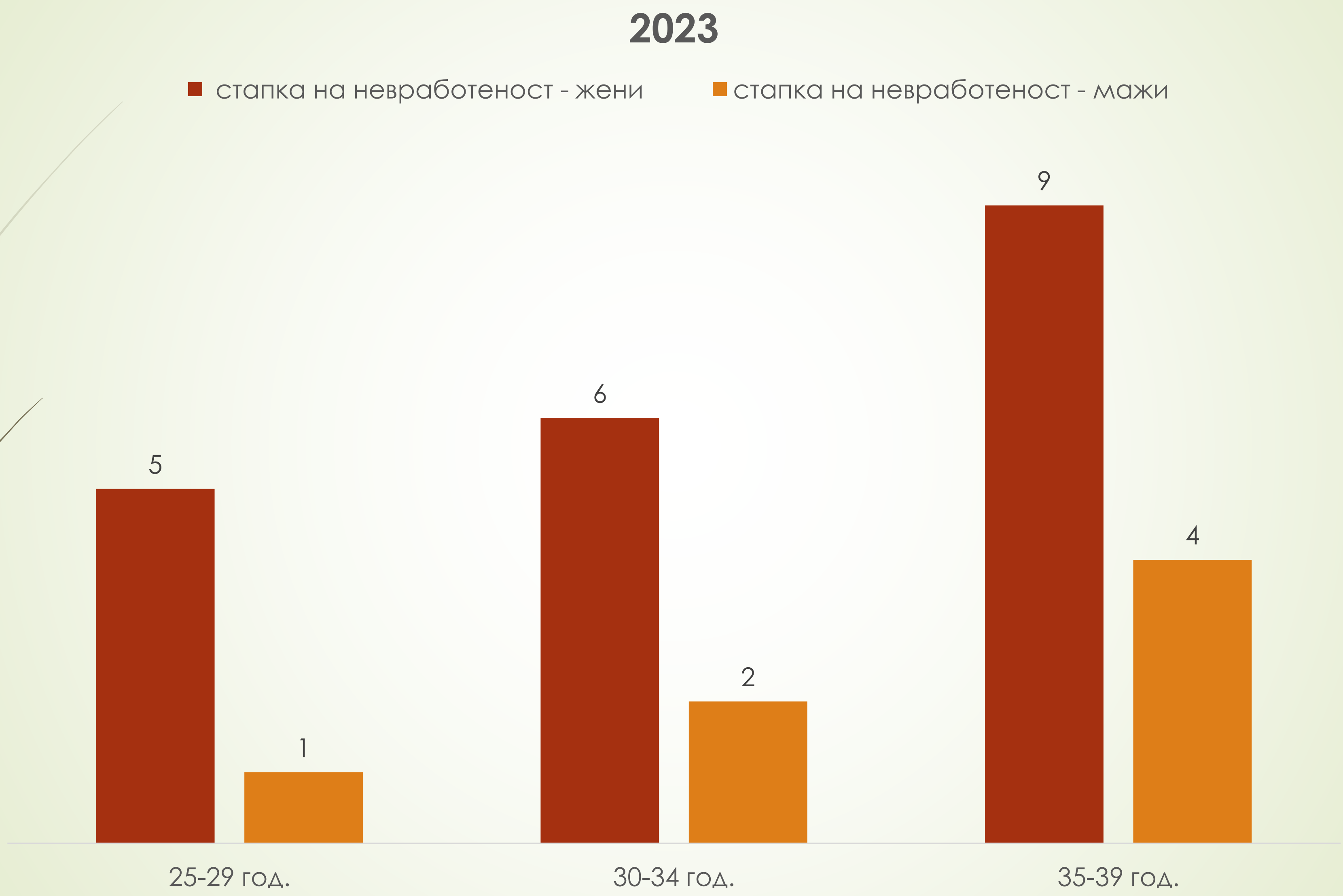
2023
стапка на невработеност - жени
стапка на невработеност - мажи
5
1
6
2
9
4
25-29 год.
30-34 год.
35-39 год.

2023

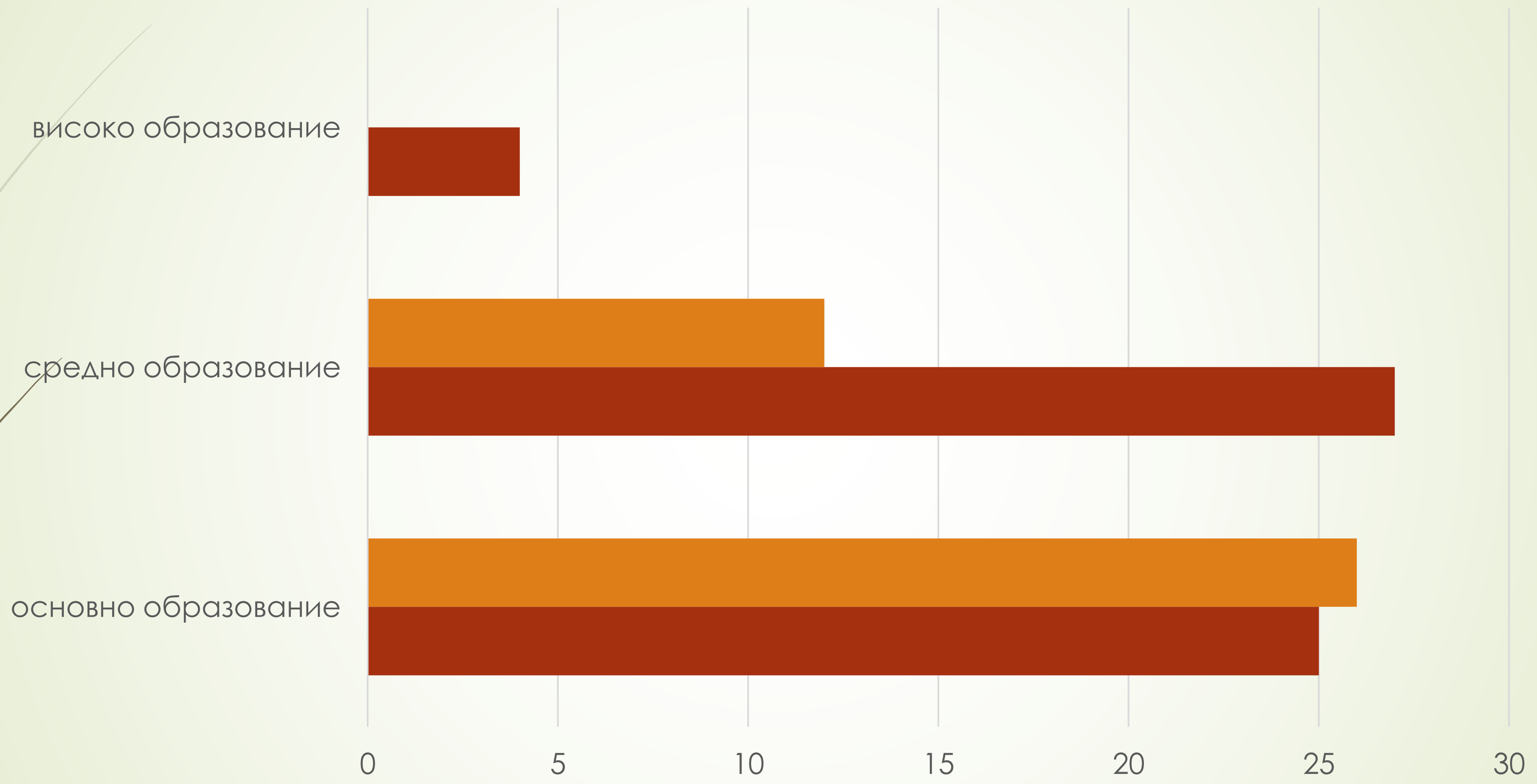

	основно образование	средно образование	високо образование
мажи	26	12	0
жени	25	27	4

Заклучок:

Што се однесува до пазарот на трудот, повеќето жени се неактивни

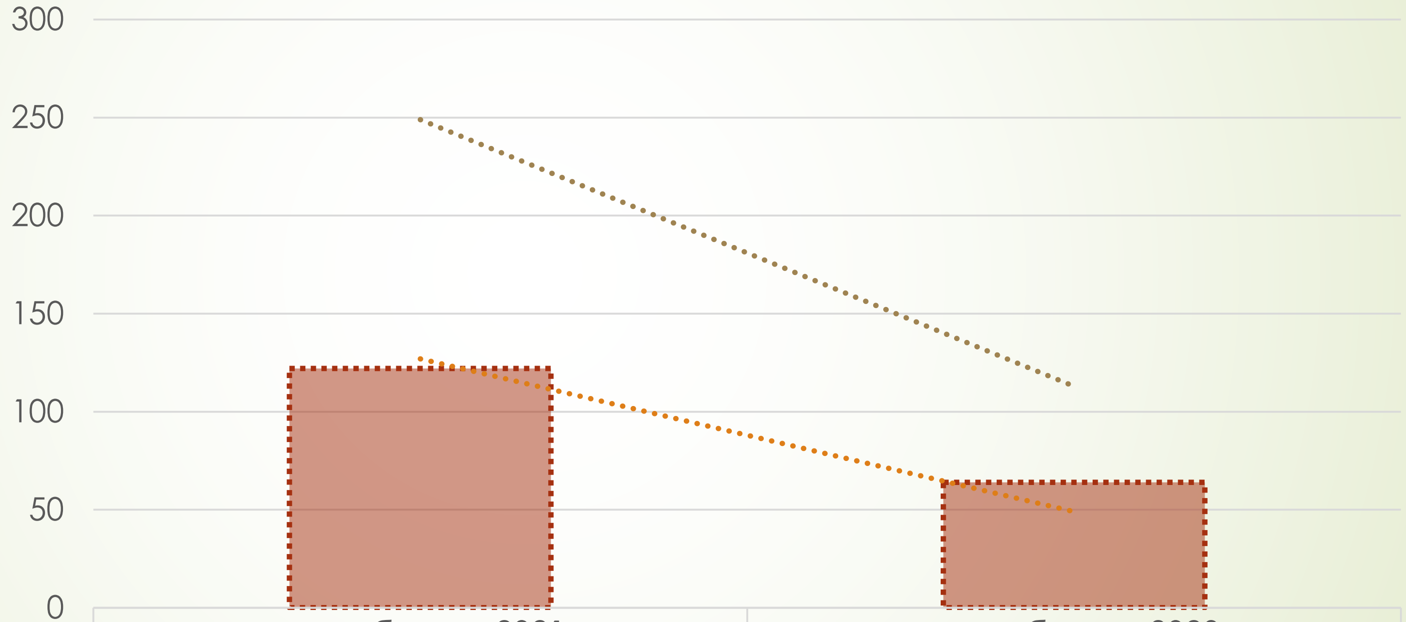

	невработени 2021	невработени 2023
жени	122	64
мажи	127	49
вкупно	249	113

Родовата анализа претставува проучување на различните улоги на жените и мажите со цел да се разбере што прават, со какви ресурси располагаат и кои се нивните потреби и приоритети во специфичен контекст.

Главни цели на родовата анализа се следните:

- Утврдување на родовата рамноправност на позициите на донесувачи на одлуки на локално ниво;
- Утврдување на постоечките родови стереотипи во поставувањето на позиции на донесувачи на одлуки на локално ниво;
- Утврдување на земањето во предвид на специфичните потреби на мажите и жените при креирањето на општинските програми;
- Утврдувањето на планирањето и собирањето на родово разделени податоци за корисниците на програмите;
- Утврдување на планирањето и имплементирањето на родово одговорни буџети;

Родова анализа на лидерски позиции во општина Демир Капија

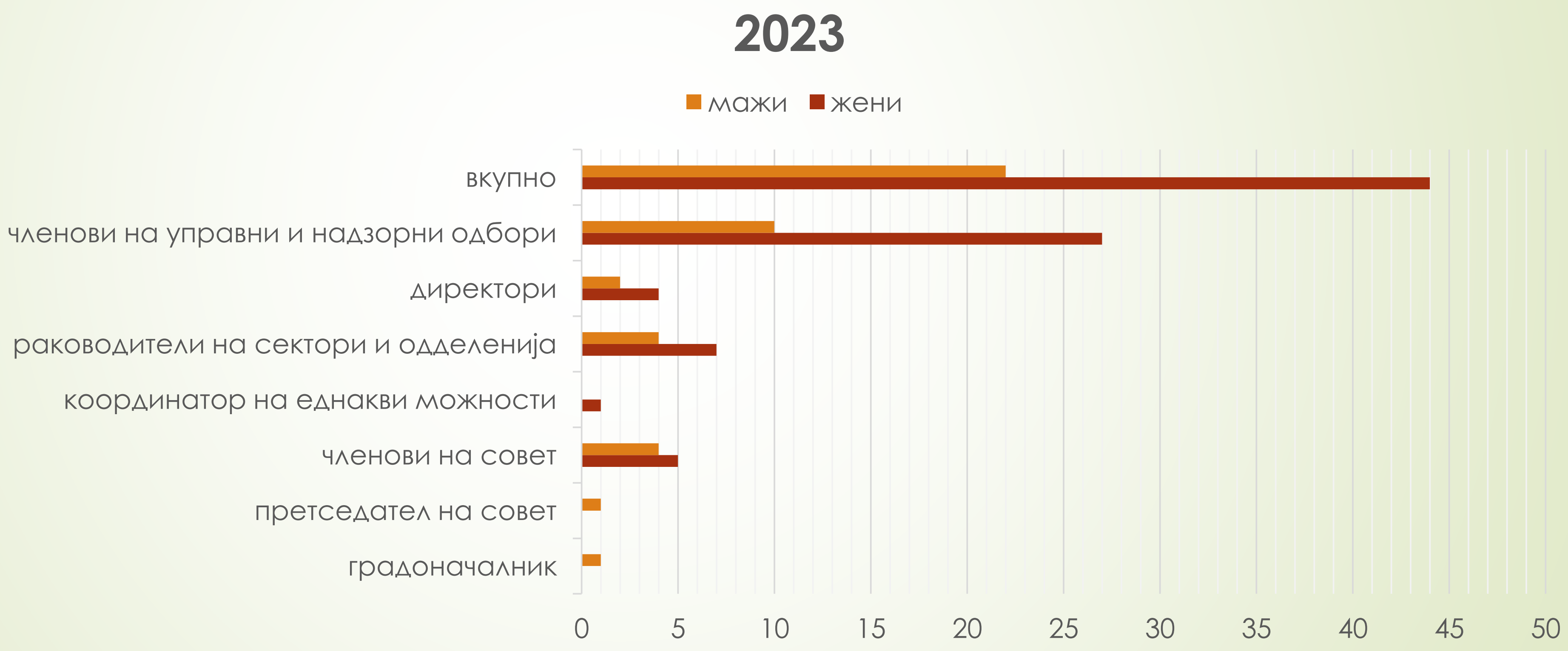

ЗАКЛУЧОК:

Од вкупно анализирани 66 лидерски позиции, на 44 се жени и 22 мажи. Жените се застапени со 67% на позициите на донесувачи на одлуки во општината, што ја прави родово рамноправна во лидерските позиции, но сепак постојат родово стереотипни работни позиции.

СОЦИЈАЛНА СТАТИСТИКА

Корисници на гарантирана минимална помош

- Мажи – 26
- Жени - 8

Корисници на надоместок заради попреченост

- Мажи – 8
- Жени – 9

Корисници на надоместок за помош и нега од друго лице

- Мажи – 53
- Жени - 71

Корисници на посебен додаток

- Мажи – 8
- Жени - 2

Корисници на еднократна парична помош

- Мажи – 8
- Жени - 10

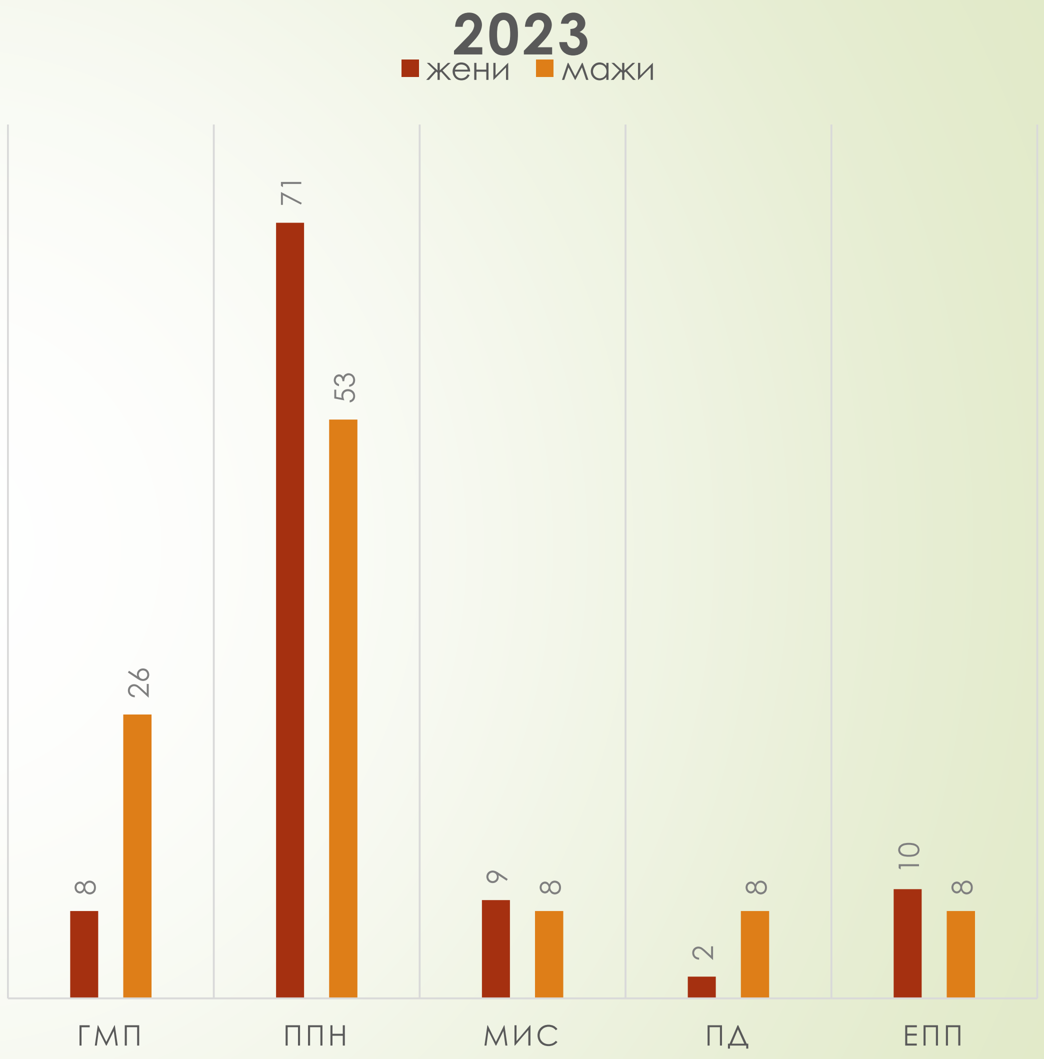

СЕМЕЈНО НАСИЛСТВО

Пријавители на семејно насилство

- Мажи – 7
- Жени - 16

Жртви на семејно насилство

- Мажи – 7
- Жени - 16